

Как се оценяват проекти за финансиране от европейските Структурни фондове

България вече е част от Европейския съюз и това ѝ дава възможност да участва в политиката на ЕС за икономическо и социално сближаване. Тя се изразява във възможността по-слабо развитите региони от Общността да получават финансови средства, които да подпомагат определени икономически и социални сектори. България получи шанса да усвои до 7 млрд. евро за периода 2007 – 2013 г. от европейските Структурни фондове. Първата стъпка към получаване на средства е създаването на проект. Затова – бъдете активни!

Процесът по подаване на проекти започва след публикуването на покана за изпращане на предложения. Това е задължение на всеки Управляващ орган на 7-те оперативни програми (ОП). Поканите се публикуват в националните ежедневници и в интернет страниците на ресорните министерства. Критериите, на които трябва да отговаря подаденият проект, се публикуват в насоките за кандидатстване.

За извършването на всяка оценка се формира комисия, в която членуват представители на междинното звено, управляващият орган и експерти с опит в сектора, до които се отнася проектът на бенефициента.

Оценяването на проекта включва:

- Оценка на административното съответствие
- Оценка за допустимостта
- Техническа и финансова оценка

Оценка на административното съответствие и допустимост

При двата вида оценки се взема предвид *финансовата стабилност* на кандидата.

В тази връзка се изисква представянето на годишни счетоводни отчети най-малко за последната финансова година. В случаите, когато кандидатът има гаранция от банка или голяма корпоративна организация, това също ще се отчита при отпускането на субсидията.

За да премине успешно оценяването на икономическата стабилност, кандидатът трябва да докаже, че разполага с достатъчно средства, за да покрие разходите в рамките на предложението от него период.

Ключът към финансиране по европейските Структурни фондове е в аргументацията, че проектът е в съответствие с приоритетите на оперативните програми, като по този начин способства за постигането на цел, съставляваща част от политиката на Европейския съюз. Потенциалният бенефициент трябва да разполага и с друг източник на финансиране. Това е *принципът на допълняемост в европейското финансиране*.

Вероятността за отпускане на субсидия намалява, ако проектът е стартирал преди даване на одобрение. Тук не се включват подготвителните, координационни и партньорски дейности, които са от основно значение за осъществяването на всеки проект. **Приключили проекти нямат право на финансиране.**

Техническа оценка – най-значимият елемент

Това е *най-значимият елемент* при преглеждането на подадените документи. За да получи кандидатът зелена светлина за получаване на субсидия от ЕС, проектът му трябва да:

- отговаря на целта, заложена в поканата за изпращане на предложението;
- представя измерими подробно формулирани крайни резултати и цели;

- притежава уникални характеристики, да бъде новаторски;
- доказва стратегическа необходимост – за самия кандидат, сектора или географския; регион, в който ще се приложи проектът;
- обяснява дали за изпълнението ще се привлекат партньори.

Оценителната комисия извършва и финансова проверка на проектните предложения с цел оптимизиране на бюджета или отстраняване на недопустими разходи.

Междинното звено ще информира бенефициента за крайния резултат от процеса по оценяване. Кандидатите, чиито проектно-предложения не са одобрени, ще получават подробно обяснение за причините за отхвърлянето им.

Проекти на стойност над 25 млн. евро изискват специална процедура по оценка

Европейската комисия изисква специална процедура по оценка на проекти за околната среда, които надхвърлят 25 млн. евро и проекти над 50 млн. евро за останалите приоритети на ОП. Едно от условията на ЕК е да бъде уведомена и включена в процеса на оценка на големите проекти. Засилените мерки от ЕК са насочени повече към управляващите органи, които трябва да предоставят допълнителна информация за начина, по който ще следят и контролират оценката на големи проекти. Потенциалният бенефициент трябва да представи допълнителни документи, с които да представя програма за изпълнение, ако се очаква срокът по изпълнение да бъде по-дълъг от заложен в ОП и програма за фазите на финансиране, за които кандидатства. При големите проекти ще се взема предвид въздействието върху цялостното социално-икономическо състояние на страната и ползите, които проектът би донесъл на други региони от ЕС.

